

Гремлюк Т. В.

Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової

ФОНЕТИКО-МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ЗАПОЗИЧЕНОЇ ЛЕКСИКИ ТА ЇХ ПРИЧИНИ В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

У статті проаналізовано особливості фонетико-морфологічних змін запозиченої лексики та їх причини в німецькій мові. Зокрема, увагу зосереджено на розгляді актуальних змін у словниковому складі німецької мови, що були спричинені умовами існування в новій реальності. Автор досліджує основні причини змін у фонетиці і морфології запозиченої лексики в сучасній німецькій мові. У результаті засвідчено, що іношомовні запозичення, переважно англійські, проникаючи в німецьку мову, адаптуються повністю або частково до її морфологічної і фонетичної мовних систем. Постулюється ідея, що найбільш рухливою підсистемою в мові є лексика. З одного боку, окремі слова, що в ній виникають, недовговічні. З часом вони зникають з активного вжитку. З іншого боку, багато слів закріплюються в мові, входячи поступово до її основного словникового складу. Якщо зміни мови як системи відбуваються на фонетичному і морфологічному рівнях, то тут йдеться про лінгвальні перетворення. Варто додати, що не менш важливими є екстралінгвальні чинники, під якими розуміють сукупність імпульсів із навколишнього середовища, що пов'язані з особливостями історичного розвитку, переселеннями, змінами форми спілкування, прогресом науки та техніки тощо. Як правило, саме екстралінгвальні фактори є причиною того, що мова демонструє певну рефлексію на події у світі. Через різноманітні зв'язки між носіями мови, культурні відносини виникає мовна асиміляція і відбувається процес запозичення. Протягом століть німецька мова зазнавала впливу інших мов, змінювалася, активно вбираючи в себе іношомовні елементи. При цьому іношомовна лексика частково зберігала свої фонетичні та морфологічні ознаки. Своєю чергою запозичені слова збагачували німецьку мову, розширюючи її лексичний склад.

Ключові слова: фонетика, морфологія, мовні зміни, запозичення, інтеграція, трансференція, інтенференція, асиміляція, адаптація.

Постановка проблеми. Філологічні дослідження, присвячені вивченню еволюції мовної системи та впливу на неї лінгвістичних та екстралінгвістичних факторів, доводять, що суспільні процеси здійснюють безпосередній вплив на лексичну систему мови [4, с. 239]. Всебічне вивчення одиниць мови вимагає їх розгляду в динаміці, тобто виявлення шляхів і тенденцій змін. За словами О. С. Мельничука, в теорії сучасного мовознавства найбільш актуальними є питання про причини мовних змін і про напрями розвитку мови [5, с. 23]. З розвитком мови змінюється також фонологічна і морфологічна система. Проте зміни відбуваються в межах морфеми і слова загалом, які значно впливають на відповідні формальні реалізації одиниць мови [2, с. 3]. Варто взяти до уваги, що німецька мова, запозичуючи лексичні одиниці з інших мов, часто містить характеристики, що визначають їх як іношомовні. З часом вони адаптуються до правил німецької мови. Відповідно, цей процес асиміляції називається «інтеграцією» [11, с. 28].

Однак навіть німецька мова, всотуючи іношомовні слова, не залишається незмінною. Це пояснюється тим, що відмінні ознаки будь-якої іноземної мови поступово призводять до утворення нових структур. У цьому випадку можна говорити про «трансференцію». Обидва явища, інтеграцію та трансференцію, варто узагальнити під терміном «інтерференція». Якщо трансференція означає «перенесення елементів, особливостей і правил однієї мови в іншу», то інтеграцію Г. Мунске розуміє як «втручання мови одержувача в передання елементів, особливостей та правил» [9, с. 563]. Характерно, що одні дослідники елементами чужої мови вважають одиниці різних рівнів мовної системи, таких, наприклад, як фонетика та морфологія, пропонуючи при цьому розрізняти фонетичне та морфологічне запозичення. Інші науковці під «запозиченням» розуміють сам процес запозичення і запозичені лексеми [10, с. 78]. Л. Блумфілд пропонує під запозиченням розуміти певний вид мовних змін [1, с. 456].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблема мовних змін у процесі запозичення іншомовної лексики, переважно з англійської та французької мов, у сучасній німецькій мові є дуже актуальною. Цій проблематиці присвячено багато праць різних авторів. Актуальність дослідження зумовлюється необхідністю теоретичного узагальнення змін у лексичній системі німецької мови під впливом переважно англословянських запозичень, оскільки німецька мова як соціальне явище перебуває в постійному розвитку разом із суспільством. Зазначимо, що лексика як динамічна підсистема мови, найбільш сприйнятлива до змін. Вона безпосередньо реагує на те, що відбувається в суспільстві [6, с. 194]. Так, М. Яблонський досліджував англійські запозичення в німецькій та польській мовах, С. Брандт – у німецькій та норвезькій мовах. У теоретичній частині ми також проаналізували роботи Н. В. Армаш, Р. А. Будагова, Ф. Є. Вейсалової, Н. І. Власюк, Н. П. Гавриш, Т. В. Гремалюк, О. П. Дімірової, І. І. Мельничук, В. В. Нечепуренко, І. В. Пересади, О. О. Шульган та інші сучасні дослідження.

Постановка завдання. Мета статті – розглянути актуальні зміни у вокабулярі німецької мови, спричинені умовами існування в новій реальності, пов'язаній як із глобалізацією політичних, соціально-економічних, науково-освітніх, релігійних процесів, так і з пандемією коронавірусу, акцентуючи на запозиченнях. Метою розвідки також стало з'ясування причин фонетико-морфологічних змін запозичень у сучасній німецькій мові. Для досягнення поставленої мети в процесі дослідження необхідно виконати основне завдання, а саме: простежити фонетичні та морфологічні зміни, які зазнають запозичення в процесі проникнення в німецьку мову. Об'єктом дослідження є запозичена лексика, що функціонує в сучасній німецькій мові (відібрана з сучасного німецькомовного публіцистичного дискурсу).

Виклад основного матеріалу. Мова – складне суспільне явище, що є засобом комунікації і знаходиться в постійному русі. Вона є структурованою системою, яка постійно змінюється під впливом зовнішніх та внутрішніх чинників [6, с. 195]. Доведено, що іншомовна лексика запозичувалася в сукупності її фонематичних і морфологічних особливостей. Зокрема, на запозичення лексики впливають як позамовні, так і мовні фактори [3, с. 85–86].

Заміна звуків може мати характер конвергенції (заміна двох близьких звуків одним), дивергенції (заміна одного звуку двома) і субституції (заміна

одного звуку мови-джерела одним звуком приймаючої мови) [8, с. 19]. У нашій роботі дослідження проводиться на матеріалі лексикографічних довідників, тому матеріал являє собою частково асимільовані запозичення.

В основу фонетичного освоєння іншомовної лексики покладено принцип фонетичної асиміляції, згідно з яким відбувається заміна за артикуляційною схожістю [14, с. 78]. Асиміляція спрямована на фонетичне пристосування до норм німецької стандартної вимови. В основі формування вимови запозичень у німецькій мові лежить фонетична форма слова. У першому випадку іншомовні звуки передаються максимально подібними в артикуляційно-акустичному плані з німецькими звуками, у другому – запозичення вимовляється відповідно до норм буквено-звукових відношень, що існують у німецькій мові.

Особливу увагу в процесі розгляду фонетико-морфологічних змін іншомовної лексики слід приділити англійським та французьким запозиченням, оскільки в нашому дослідженні їх більшість і саме вони виявляють найчастіше ті чи інші зміни. Запозичення з французької мови мають у своєму складі носові голосні і зберігають ці фонемні в німецькій мові. Тут і далі йдуть приклади з нашого дослідницького матеріалу: *Avance* (lat.-vulgärlat.-fr.) [a'vaŋsə], [a'vã:s], 1982 p. → [av'ã:s], 2010 p. Такі запозичення в процесі їх функціонування в німецькій мові мають тенденцію до заміни носового голосного на «приголовний + носовий сонант η», наприклад: *Balkon* (fr.) [Balkɔŋ], [balko: ŋ], 1982 p. → [balkɔŋ] або [... kɔ:] 2010 p. У сучасній німецькій мові функціонують запозичення з подвійною (потрійною) вимовою, що дозволяє, спираючись на основні словники, переглянути тенденції в процесі асиміляції, наприклад: *Feuilleton* (lat.-fr.) [føjɛtɔŋ], [føjɛtũ], 1982 p. → [føjɛtɔŋ] або [fø: ...] або [føjɛtõ:] 2010 p. На основі аналізу транскрипцій у словниках Krech (1982 p.) та Krech (2010 p.) виявляється зворотна апроксимація до норм англійської вимови, наприклад: *Derby* (engl.) [Dɛrbi:], [dɑ: b], 1982 p. → [da:'bi:], [dæ: ' ...] 2010 p.

У запозиченнях із французької мови спостерігається також зворотна апроксимація до норм оригінальної вимови, наприклад: *Abonnement* [abɔnə'maŋ], [abɔnə'mã:], 1982 p. → [abɔnəm'ã:] 2010 p. Така варіативність відображає тенденції асиміляції іншомовних слів, яка поширюється на всі фонетичні ознаки іншомовного слова. Поряд з оглушенням приголосних на кінці англійських слів нині спостерігається і їх вокалізація, напри-

клад: *Leasing* до недавнього часу транскрибувалося як [ˈli:siŋ] [14, с. 123], в останньому словнику – [ˈli:ziŋ] [15, с. 567] замість [s] – [z].

Вплив фонетичної системи німецької мови спостерігається під час вокалізації приголосного, що є глухим в англійській мові в інтервокальній позиції, або між сонорним і голосним звуками: [ˈli:zin] – англ. [ˈli:sin] [15, с. 567-568]. Це відбувається також і з запозиченнями з інших мов. Крім того, може відбуватися оглушення дзвінкого приголосного наприкінці слів, що підтверджується прикладом із нашого дослідницького матеріалу: *Avantgarde* [aˈvaŋgardə], [avãˈgardə], 1982 р. → [avãgˈaʁt] 2010 р. За даними словника, трапляються варіанти вимови буквосполучення sp – [sp], [ʃp], наприклад: *Steril* (lat.-fr.) [steˈri:l], [steˈri:ɪ], 1982 р. → [ʃteˈv:i:l] 2010 р. Вплив англійської мови спостерігається в деяких запозичень із французької мови. Таким чином, можна зробити висновок, що останнім часом спостерігається взаємодія двох різноспрямованих тенденцій. Помітна тенденція до повної асиміляції фонетичної зовнішньої форми, а також до збереження фонетичних ознак іншомовного слова, що свідчить про інтенсивний розвиток ЗМІ. Нині виявляється посилення цих тенденцій, що ми і підтвердили зазначеними вище прикладами.

Зупинимось коротко на основних ознаках асиміляції іншомовної лексики на морфологічному рівні. Щодо лексичних запозичень йдеться в основному про асиміляцію на морфологічному рівні. Л. Блумфілд вважає, що є зв'язок між фоне-

тичною та морфологічною асиміляцією [1, с. 492]. Основною морфологічною ознакою, що має значення для цього дослідження, є граматичний рід лексем. Деякі дослідники вважають, що понад половина англіцизмів у німецькій мові чоловічого роду, а друге місце займають іменники середнього роду, решта – жіночого. Проблема отримання роду іншомовними іменниками полягає в тому, що носії мови автоматично проводять заміну граматичного роду на основі морфологічних і деяких інших ознак мови, що запозичує. З нашого корпусу експериментального матеріалу як приклад наводимо іменники з суфіксами -ier, -ismus, -ist, -or і низку іменників з -at, які є іменниками чоловічого роду мови, що запозичує: *Chauvinismus* (fr.) [ʃoviˈnismus], 1982 р. → [ʃovinˈismus], 2010 р. Іменники середнього роду представлені в нашому дослідному матеріалі суфіксами -at, -ett, -um, -ot: *Individuum* (lat.) [indiˈviduum], 1982 р. → [indivˈi:du.ʊm], 2010 р. Іменники жіночого роду представлені в нашому дослідженні суфіксами -ie, -ik, -ion, -tion, -tät, -tur: *Jalousie* (gr. – lat. – vulgärlat. – fr.) [ʒaluˈzi:], 1982 р. → [ʒaluzˈi:], 2010 р.

Отже, в процесі асиміляції всі запозичені іменники набувають граматичної категорії роду. Частково асимільовані запозичені іменники відмінюються за сильною відміною. У більшості іменників усіх трьох родів множина утворюється за допомогою суфікса -s. У запозичених дієсловах відбувається процес морфологічної адаптації в німецькій мові. Є лише невелика кількість запозичених прикметників у німецькій мові,

Таблиця 1

Голосні фонemi в іншомовних словах-прикметниках, які зазнали змін за період із 1982 по 2010 рр.

Фонема	Приклад	1982	2010
1	2	3	4
α → a α:	<i>asymmetrisch</i>	1. [azyˈme:triʃ] 2. [ˈa: me:triʃ]	1. [ˈazyɱ, e:ʦiʃ] 2. [...mˈe:...]
e: → ε e:	<i>sowjetisch</i>	[zɔvˈje:ʦiʃ]	[zɔvjˈɛʦiʃ] [...jˈe:...]
o → o.	<i>atmosphärisch</i>	[atmoˈsfɛ:riʃ]	[atmo.sʰˈɛ:ʁiʃ]

Таблиця 2

Приголосні фонemi в іншомовних словах-прикметниках, які зазнали змін за період із 1982 по 2010 рр.

Фонема	Приклад	1982	2010
1	2	3	4
s → z	<i>sowjetisch</i>	[sɔˈvje:ʦiʃ]	[zɔvjˈɛʦiʃ] [...jˈe:...]
b → p	<i>public</i>	[ˈpabliʁ]	[pˈabliʁ] [pˈapliʁ]
v → f	<i>intuitiv</i> <i>intuitive</i>	[intuiˈti:f] [intuiˈti:və]	[intuitiv] [intuitˈi:f]

які можуть бути означенням у реченні і в цьому випадку відмінюються і утворюють ступені порівняння як німецькі прикметники.

Нами був використаний наступний матеріал: тексти популярного журналу Німеччини *Der Spiegel* за 2010 р., *Der Spiegel Online*, а також словники: *Großes Wörterbuch der deutschen Aussprache* [14], *Deutsches Aussprachewörterbuch* [15]. Для досягнення поставленої мети була проведена наступна робота з текстами журналу за 2010 р.: методом суцільної вибірки з текстів нами були виділені лексичні одиниці, для яких були обрані джерела запозичення на рівні лексики за словниками іншомовних слів. Перевірена за словниками іншомовна лексика потім була протранскрибована на основі словників *Großes Wörterbuch der deutschen Aussprache* [14] і *Deutsches Aussprachewörterbuch* [15]. Далі були виділені ті слова, які в різних словниках за період з 1982 по 2010 рр. зазнали змін у фонетико-морфологічному складі за ці роки (1136 іншомовних слів), наприклад: *Buffet* (fr.) [by'fɛt], 1982 р. → [byf'e:], 2010 р.; *Arrangieren* (fr.) [araŋ'zi:rən], 1982 р. → [аваŋz'i:vən] або [авă...], 2010 р.

Далі нами були виділені з текстового матеріалу іншомовні фонемі, що зустрічалися в запозиченнях із вибраних нами німецьких журналів, а саме: всі іншомовні приголосні і голосні фонемі в експериментальному матеріалі за 1982, 2010 рр. Потім нами були складені таблиці фонем, які зазнали значних змін за період з 1982 по 2010 рр. (див. табл. 1, 2).

Таким чином, за даними словників 1982 і 2010 рр. ми можемо реєструвати зміни як якості, так і кількості голосного, відображені в транскрипції. Слід зазначити, що в словнику німецької мови Креха за 2010 р. відбулися зміни в транскрипційних знаках, так, наприклад, транскрипційний знак [α] був змінений на [a], що відбилося в нашій транскрипції, взятої з відповідних словників.

Зміни стосуються ознак приголосних: d / t, z / s, z / f, ʒ / ʃ, b / p, s / z, η / ā, η / ā:, v / f. Було визначено частотність виділених у дослідженні іншомовних фонем. Як мінімальний рівень частотності приймалася поява фонемі в експериментальному корпусі не менше трьох разів. Була побудована таблиця частотності як для голосних (табл. 3), так і для приголосних (табл. 4) фонем.

У цьому дослідженні максимальна кількість вживання іншомовних фонем у тексті становить 737 випадків для голосних фонем (і, 1982), і 384 випадки для приголосних фонем (з, 2010).

Таким чином, з іншомовних слів ми відібрали корпус дослідження. З цих слів зазнали змін іншомовні слова з видозмінами фонетично-морфологічного характеру, наприклад, слова, в яких напівдовгий голосний став довгим: *Hobby* ['hɔbi], 1982 р. – [h'ɔbi:], 2010 р.

За допомогою названих раніше словників іншомовна лексика (1136 іншомовних слів) була проаналізована з урахуванням змін у фонемно-морфологічному складі слів, які зачіпають як фонемі німецької мови, так і іншомовні фонемі. У процесі запозичення на фонетико-морфологічному рівні ми змогли виділити чотири тенден-

Таблиця 3

Частотність іншомовних фонем (голосних) у пресі (1982–2010)

Іншомовна фонема	Приклад	1982 р.	2010 р.	Приклад	Кількість фонем
		Частотність	Іншомовна фонема		
1	2	3	4	5	6
й	Aversion [αvɛr'zʲo:n] [ak'tsʲo:n]	737	ј	Aversion [avɛʳzj'o:n]	732
ɔ:	Ford [fɔ:t]	8	ɔ:	[fɔ:ʔt]	16

Таблиця 4

Частотність іншомовних фонем (приголосних) у пресі (1982–2010)

Іншомовна фонема	Приклад	Частотність	Іншомовна фонема	Приклад	Кількість фонем
з	Gendarmerie [zandarmɛ'ri:]	107	з	Gendarmerie [zandarmɛʷ'i:] або [зă...]	384
θ	Boothia [bu:θ ʲə]	2	θ	Boothia [bu:θ ʲə]	3
ð	Witherit [ʷi ðə'ɾɪt]	2	ð	Wither engl. [v'ɪ ðɛ]	2

ції в зміні вимови іншомовної лексики за період з 1982 по 2010 рр.

Перша тенденція – поглинання іншомовних ознак, повна уніфікація фонетичного вигляду і формальних характеристик відповідно до закономірностей мови, що запозичує (онімечення): *Hauptsaison* (lat.-fr.) [zɛ'zɔŋ], [sɛ'zɔ̃], 1982 р. → [zɛz'ɔŋ], 2010 р.

Друга тенденція, яку нам вдалося поспостерегти, полягає у збереженні (реституції) звукової форми іншомовної одиниці, тобто часткове збереження фонематичного складу іншомовних слів. Наприклад: *Bombardement* (gr.-lat.-fr.) [bɔmbardə'maŋ], [bɔmbardə'mã], 1982 р. → [bɔmba'dəm'ã:], 2009 р.

Нині спостерігається інтенсивний прояв третьої тенденції. Іншими словами, відбувається поступове впровадження запозичених звуків до фонетичної системи німецької мови, які раніше піддавалися субституції (заміні) близькими німецькими звуками, наприклад, асимільований звук *ŋ*-Laut трансформується знову в чужий німецькій мові носовий: *Balkon* [ŋ, ã].

У певній частині запозичених одиниць проявляються одночасно відразу обидві тенденції: онімечення і збереження оригінальної вимови, тобто одні і ті самі лексеми піддаються як процесам асиміляції, так і процесам, що дозволяють зберегти фонемний склад, наприклад: *Arrangement* (fr.) [aʁaŋʒə'maŋ] (онімеч.), [aʁãʒəm'ã:] (збереж.) або [aʁãʒm'ã:] (онімеч.), 2010 р. ← [aʁãʒə'mã:] (збереж.), 1982 р. У результаті проведеного дослідження різноспрямованих процесів були зроблені висновки: в словнику 1982 р. зафіксована тенденція до онімечення, а в словнику 2010 р. – тенденція до збереження оригінальної вимови, тоді як в деяких іншомовних словах у різноспрямованих процесах спостерігається часткове онімечення.

Як особливу категорію на основі отриманих даних ми виділили запозичення, вимова яких підпала під вплив англійської мови, незалежно від походження слів. Наприклад: *Gene* I. germ.-fr. ['ʒɛ: nə] або ['ze: nə], 1982 р. → [dʒi: n] engl. *Genée* fr. [ʒɛn'e:] 2010 р. ; II. gr. Gen = [gem], 1982 р. → Gen = [ge: n] gen [gen] 2010 р.

Дослідження дало змогу проаналізувати іншомовні слова з урахуванням змін у фонемному складі, відобразити вимовні особливості слів

в іншомовній лексиці, а також процеси, які відбуваються на фонетико-морфологічному рівні. Експериментальний корпус іншомовної лексики було систематизовано з урахуванням змін фонемного складу, що піддався класифікації на основі встановлених тенденцій у процесі асиміляції: онімечення, збереження вихідної вимови, різноспрямовані процеси, процеси, що відбуваються під впливом англійської мови. Така класифікація іншомовної лексики дала змогу продемонструвати комплексний характер фонетико-морфологічних змін іншомовної лексики порівняно з відповідними лексичними одиницями мови-реципієнта.

Висновки і пропозиції. Таким чином, запозичення, в тому числі, з англійської та французької мов, спричинені прагматичними потребами німецької мови найточніше відобразити ті зміни, до яких вони призвели в житті. Окремі з цих слів частково асимілюються, пристосовуючись до фонетико-орфографічних та морфологічних норм німецької мови. Прискорена інтеграція запозичень нині дуже часто призводить як до змін літературних норм, так і до порушень у мовленні. Вплив англійської мови на сучасну німецьку є як у загальноживаній, так у термінологічній лексиці доволі помітним. Різні частини мови еволюціонують із різною швидкістю. Відповідно, лексикон розвивається найшвидше, тоді як такі сфери, як фонологія та морфологія, – набагато повільніше. Проте не всі запозичення змінюють німецьку лексику.

Іншомовна лексика була проаналізована за допомогою вищевказаних словників і розподілена з урахуванням змін у німецьких і іншомовних фонемах. Часові рамки з 1982 по 2010 рр. становить період, який є досить значним для фіксування фонемного складу і процесів, що відбуваються за цей час, з огляду на помітну активізацію процесу просування інформації. Ми змогли зафіксувати різні зміни в фонемному складі іншомовного слова: онімечення, збереження вихідної (оригінальної) вимови, вплив англійської мови, а також різноспрямовані процеси (одне і те саме слово може піддаватися як асиміляції, так і онімеченню). Це відбувається саме тому, що воно засвоюється як усно, так і письмово. Причому саме при усному запозиченні відбувається онімечення іншомовного слова.

Список літератури:

1. Блумфілд Л. Язык. Москва : Прогресс, 1968. 606 с.
2. Гремалюк Т. В. Фонетико-морфологічна структура кінця слова й особливості її функціонування в німецькій мові (діахронічне дослідження) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Одеський національний ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса, 2005. 22 с.
3. Дундій П. Н. Англійські лексичні та термінологічні запозичення в німецькій мові. *Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи*. 2009. № 3. С. 82–90.
4. Капніна Г. І. Аналіз актуальної лексики німецької мови на основі результатів мовних рейтингів Німеччини. *Вісник університету ім. Альфреда Нобеля*. 2018. № 1 (15). С. 239–244.
5. Мельничук О. С. Розвиток мови як реальної системи. *Мовознавство*. 1981. № 2. С. 22–34.
6. Протовень О. П., Ніколаєва Н. М. Англомовні запозичення як один із шляхів збагачення лексики сучасної німецької мови. *Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи* : збірник статей II Всеукр. наук.-практичн. Конференції з міжнар. участю, 8–9 червня, 2017. Полтава: ВДНЗУ «УМСА». С. 194–196.
7. *Der Spiegel Kultur*. 2010. № 3. 46 S.
8. Dobaj M. Anglizismen in der Rundfunkwerbung und zum Verständnis von Werbeanglizismen beim Branchenpersonal. Tübingen: Narr. 1980. S. 101–107.
9. Munske H. Zur Fremdheit und Vertrautheit der „Fremdwörter“ im Deutschen. In: Germanistik in Erlangen. Hundert Jahre nach der Gründung des Deutschen Seminars. Erlangen. 1983. P. 559–583.
10. Schäfer W. Von Handys und Erbex. Zur Diskussion um Anglizismen im heutigen Deutsch. In: Deutsch als Fremdsprache. 2002. No. 2. P. 75–81.
11. Schütte D. Das schöne Fremde. Anglo-amerikanische Einflüsse auf die Sprache der deutschen Zeitschriftenwerbung, Opladen. 1996. P. 28.
12. Großes Fremdwörterbuch. Leipzig: Bibliographisches Institut, 1984. 829 p.
13. Das große Fremdwörterbuch. Herkunft und Bedeutung der Fremdwörter. Mannheim: Bibliographisches Institut Mannheim: Dudenverlag, 2007. 1548 p.
14. Großes Wörterbuch der deutschen Aussprache. GWDA / U. Stötzer. 1. Aufl. Leipzig: Bibliographisches Institut, 1982. 600 p.
15. Deutsches Aussprachewörterbuch / E.-M. Krech, E. Stock, U. Hirschfeld, L.Ch. Anders. Berlin; New York : Walter de Gruyter, 2010. 1176 p.

Hremaliuk T. V. PHONETIC AND MORPHOLOGICAL CHANGES OF BORROWED WORDS AND THEIR CAUSES IN THE GERMAN LANGUAGE

The article analyzes the features of phonetic and morphological changes of borrowed vocabulary and their causes in the German language. In particular, attention is focused on the consideration of current changes in the vocabulary of the German language, which were caused by the conditions of existence in the new reality. The author explores the main causes of changes in the phonetics and morphology of borrowed vocabulary in modern German. As a result, it is shown that foreign borrowings, mainly English, penetrating into the German language, adapt in whole or in part to its morphological and phonetic language systems. The idea is postulated that the most mobile subsystem in language is vocabulary. On the one hand, the individual words that appear in it are short-lived. Over time, they disappear from active use. On the other hand, many words are fixed in the language, gradually entering its main lexicon. If changes in language as a system occur at the phonetic and morphological levels, then we are talking about linguistic transformations. It should be added that no less important are extralingual factors, which are understood as a set of impulses from the environment, associated with the peculiarities of historical development, resettlement, changes in communication, advances in science and technology, and so on. As a rule, it is extralingual factors that cause language to show a certain reflection on world events. Through various connections between native speakers, cultural relations, language assimilation occurs, and thus, the process of borrowing takes place. Over the centuries, the German language has been influenced by other languages, changing while actively absorbing foreign language elements. At the same time, foreign language vocabulary partially retained its phonetic and morphological features. In turn, borrowed words enriched the German language, expanding its lexicon.

Key words: *phonetics, morphology, language changes, borrowing, integration, transfer, interference, assimilation, adaptation.*